

stedes paa ustemplet Papir, at Tinglæsningsgebyr og alle andre Afgifter til det offentlige bortfalde. Det kan ikke nægtes, at her virkelig bydes saadanne Fordele, at det bliver muligt for den uformuende Landarbejder at komme i en nogenlunde betrygget og selvstændig Stilling.

Af Lovens øvrige Bestemmelser skal jeg kort omtale et Par enkelte. Folketinget indsatte ved sidste Behandling et Forslag, hvorefter ogsaa de, der købte Jord, hvorpaa der hvilede Arvefæsteafgift, kunde medtages. Det kan jo ikke nægtes, at dette Forslag i Virkeligheden begunstigede de Brugere, som købte Jord, hvorpaa denne Afgift hvilede, fordi det, for saa vidt ellers Bestemmelsen i § 4 om Jordloddens Størrelse ikke var til Hinder vilde være dem muligt at købe en større Ejendom end de, som skulde købe Jord, hvorpaa en saadan Afgift ikke hvilede. Jeg tror, at den højtærede Ministers Forslag stiller Forholdet mere ligeligt. Efter det vil denne Begunstigelse ikke tilfalde Brugeren af Jord, hvorpaa der hviler en Arvefæsteafgift. Jeg skal nævne et Eksempel paa, hvordan det vil se ud efter det af Ministeren fremsatte Ændringsforslag, som vedtoges i Landstinget og nu findes her i Loven. Hvis en Bruger f. Eks. køber en Jordlod, der i alt koster ham 3,600 Kr., og den kapitaliserede Arvefæsteafgift andrager 400 Kr., betragtes Ejendommens Laaneværdi som 4,000 Kr. Heraf kan Laantageren faa de $\frac{9}{10}$, altsaa 3,600 Kr., med Fradrag af den kapitaliserede Arvefæsteafgift, altsaa 400 Kr., saa at den, der køber en Ejendom til 3,600 Kr., vil kunne faa et Statslaan af 3,200 Kr. Naar det i § 17 fastsættes, at der skal vedligeholdes et almindeligt Jordbrug, og naar det ikke er bestemt, at Tilsynet dermed bortfalder, naar Statslaanet er tilbagebetalt, er dette selvfølgelig en Fejltagelse, men da det ikke enten nu eller i Fremtiden vil kunne faa nogen som helst praktisk Betydning, og da det let og tidsnok vil kunne rettes ved en Revision af Loven, har Udvalget ikke fundet Anledning til at stille noget Ændringsforslag paa dette Punkt. Hvis vi gik ud fra, at Statslaanet gennemsnitlig vilde blive 3,600 Kr., altsaa det højeste, det, som Regel i alt Fald, vil kunne naa, vilde der kun kunne blive oprettet ca. 550 Huse om Aaret her i Landet, men da de lokale Forhold altid vilde gøre sig gældende, er det givet, at ikke alle Ejendomme vilde naa op til Maksimum, ligesom ogsaa Forholdene, med Hensyn til hvor der hviler Arvefæsteafgift eller lignende Afgift paa

Jorden, vilde bevirke, at Statslaanet formindskes, saa hvis vi gaa ud fra, at det gennemsnitlig bliver 3,300 Kr., vil der kunne oprettes mindst 600 Jordlodder om Aaret med de 2 Millioner Kroner.

Naar vi nu have opnaaet dette Resultat, maa det jo erkendes, at den, der særlig har Fortjenesten deraf, er den højtærede Landbrugsminister, og jeg mener, at vi skyldte og ogsaa med Glæde yde Ministeren vor oprigtige Tak for hans Virksomhed i denne Sag. At det er lykkedes ham at fjerne de mange og betydelige Betæneligheder baade hos Landstinget og hos sig selv, at det er lykkedes ham at vise en Vej, som hele Rigsdagen i Enighed kan følge, tjener den højtærede Minister til Ære og viser hans sande Interesse for hele dette Spørgsmaal. Ganske vist vil der jo kunne indvindes og er indvendt adskilligt mod Lovforslaget. Der er jo fra den ene Side sagt, at Lovforslaget var saa tyndslidt og udvandet, at det næsten var blevet værdiløst, og man har fra anden Side sagt, at dette Lovforslag stiller alt for store Krav til Statskassen og udsætter den for uberegnelige Tab. Jeg tror, at Lovforslagets Indhold, som jeg har her refereret det, vender Front mod begge disse Sider. Jeg føler mig overbevist om, at Erfaringen vil lære os, at begge disse Anskuelser ere ganske urigtige. Dette Forslag forekommer mig i Virkelighed at være bygget paa et sundt og frugtbart Princip. Det gaar den modsatte Vej af al Fattiglovgivning, idet det, som ogsaa udtalt af den højtærede Minister, søger at skabe lykkelige og selvstændige Hjem. Der er ganske vist indvendt derimod, at det var ikke Meningen at skabe lykkelige og selvstændige Hjem, men at Meningen var at tilvejebringe en solid og god Arbejdskraft for Landbruget. Og det er sagt, at det var ikke Meningen at tilvejebringe en Lov, der var til Gavn for enkelte, men at Meningen var at faa en Lov, der kunde være til Gavn for hele Samfundet. Jeg føler mig nu overbevist om, at kunne vi ved vor Lovgivningsvirksomhed bidrage til, at der omkring i Landet skabes i økonomisk Henseende selvstændige Hjem, da have vi gjort noget af det bedste, vi som Lovgivere kunne gøre. Om disse Hjem blive lykkelige Hjem, afhænger jo af vedkommendes Personligheder, men jeg skal dog gøre opmærksom paa, at der altid er en vis Forbindelse mellem den materielle og den aandelige Udvikling. Dette viser sig navnlig, naar vi se hen til større Forhold. Hvis man f. Eks. ser paa de store økono-